

ภาพแทนที่ปรากฏในตัวละครเอก จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

Representations Appearing through Major Characters in the Basic Thai Text Book Series PasaPatee for Students from Grades 1-6 of Primary Schools

ณัฐกฤตา นามมนตรี

Nutkitta Nammontree

ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Department of Thai and Oriental Languages , Faculty of Humanities and Social Sciences,
Mahasarakham University

Corresponding author, Email : n.nutkitta@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพแทนด้านคุณธรรมที่ปรากฏในตัวละครเอกหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยใช้แนวคิดเรื่อง ภาพแทนและแนวคิดตัวละครเอกฝ่ายดี ฝ่ายร้าย ในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพแทนอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายดีได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ จริยธรรม ช่วยเหลือผู้อื่นให้อยู่ดี ความเห็นใจ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การยอมรับ ความกล้าหาญทางสังคม 2) ภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้ายได้แก่ ขาดความฉลาดทางอารมณ์ขาดจริยธรรม ขาดการช่วยเหลือผู้อื่น ขาดการให้อยู่ดี ขาดความเห็นใจ ขาดความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นขาดการยอมรับ และขาดความกล้าหาญทางสังคม

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าเด็กนักเรียนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งดังนั้นสถาบันการศึกษา และสถาบันครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญในการอบรมให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวังไว้ เพื่อการพัฒนาประเทศชาติให้ยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ : ภาพแทน ; ตัวละครเอก ; หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ภาษาพาที่ ชั้น ป. 1-6

ABSTRACT

This research aimed to study moral representations through major characters in the basic Thai text book series *PasaPatee* for students from grades 1-6 of primary schools. The concept of representations and that of virtuous characters and vicious characters were employed in the analysis.

The results were as follows.

1) The desirable representations appearing through the virtuous characters included emotional intelligence, ethics, helping others, forgiveness, sympathy, understanding others' feelings, acceptance, and social courage.

2) The undesirable representations appearing through the vicious characters consisted of lacking emotional intelligence, missing of ethics, ignoring to help others, lacking forgiveness, refusing to show sympathy, refusing to understand others' feelings, missing of acceptance, and lacking social courage.

The results demonstrated that students are considered a valuable and important resource. Therefore, educational and family institutions are important parts in instructing them to meet the expectation of the society, in order to promote sustainable development of the nation.

Keywords : Representation; Major Characters; Basic Thai text book series *PasaPatee* for Students from

Grades 1-6

บทนำ

ความเป็นมาของหนังสือแบบเรียนไทย เริ่มปรากฏตั้งแต่สมัยอยุธยาโดยมีหนังสือจินตามณี เป็นต้นแบบการเรียน ต่อมาเริ่มมีการศึกษาเล่าเรียนสำหรับขุนนาง ข้าหลวง ชาววัง ต่าง จึงมีการใช้หนังสือแบบเรียนชื่อมูลบทบรรพกิจ ซึ่งเป็นตำราฝึกหัดเรียนวิชาภาษาไทย ว่าด้วยรูปสระ พยัญชนะ ตัวอักษร วรรณยุกต์ และเครื่องหมายพิเศษต่าง ๆ มีแบบฝึกหัด อ่านเป็นกาพย์ จนกระทั่งเมื่อเริ่มมีการตั้งระบบการศึกษาขึ้นอย่างจริงจังในประเทศไทย หนังสือแบบเรียนเริ่มมีวิวัฒนาการที่เปลี่ยนไปในช่วง 40 ปีที่ผ่านมา [1] เสนอว่าจากปัจจุบัน ตำราเรียนไทยที่มีความคล้ายกันของเนื้อหาเกี่ยวกับการฝึกอ่าน เขียน วรรณคดีไทย แต่ที่แตกต่างกันคือการใช้ตัวละครในการนำเสนอที่เปลี่ยนไปตามยุคตามกาลเวลา โดยสามารถแบ่ง 3 ยุคสมัย ดังต่อไปนี้ หนังสือแบบเรียนในสมัยปัจจุบันแบ่งออกได้ 3 ยุคสมัย ได้แก่ 1) ยุคที่ 1 มานะ มานี บิดี ชูใจ 2) ยุค 2 กล้า แก้ว และ 3) ยุคที่ 3 ภาษา พาที

จะเห็นได้ว่าแบบเรียนภาษาไทยเริ่มปรับเปลี่ยนไปตามพัฒนาการของสังคมและเด็ก ในอนาคตแบบเรียนเหล่านี้อาจ

จะเปลี่ยนไปจากรูปของตำราเรียนเข้าไปสู่ระบบดิจิทัล มานะ มานี บิดี ชูใจ หรือ แก้วกับกล้า อาจจะเปลี่ยนจากการดูหนังสือที่น่ารักสู่รูปแบบใหม่ มุมใหม่ที่แตกต่างออกไปด้วยเช่นกัน

ปัจจุบัน หนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยชื่อ ภาษาพาที เป็นชุดแบบเรียนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 รวม 6 เล่ม (ภาคเรียนละ 1 เล่ม) ซึ่งใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2551-ปัจจุบันประพันธ์เรื่องโดยกระทรวงศึกษาธิการ

ไบโบก ไบบัว ภูผา น้ำหวาน มีเรื่องราว ตัวละคร และการดำเนินเรื่อง ซึ่งจำลองมาจากชีวิตจริง เพื่อให้มีความสนุกสนานชวนให้สนใจอ่าน และเพิ่มทักษะการเรียนรู้ทางภาษา ทั้งแสดงถึงบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยอันดีงาม ของแต่ละตัวละคร แต่ละบทจะมีภาพวาดประกอบ โดยช่วงท้ายของแต่ละบท จะมีแบบฝึกเพื่อทดสอบความรู้ โดยกำหนดจำนวนคำพื้นฐาน ซึ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ไว้ในหลักสูตรของแต่ละระดับชั้น

จากการสำรวจงานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์ตำราแบบเรียนของไทยพบว่ามีการศึกษาหลากหลายด้าน ดังเช่น Amporn kaewsuan [2] ศึกษา หนังสือแบบเรียนและสังคม แบบเรียนคือเครื่องชี้ให้เห็นความต้องการ

การของสังคม ในยุคแรกๆ ของระบบการศึกษา แบบเรียนเน้นหนักไปในด้านภาษา แบบเรียนทางวรรณคดีและแบบเรียนเกี่ยวกับผลงานทางความคิดของนักปราชญ์คนสำคัญ แบบเรียนเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการขยายตัวทางความรู้และการค้นพบของศาสตร์สาขาต่างๆ ต่อมาเนื้อหาของแบบเรียนเป็นสารที่แสดงให้เห็นลักษณะและความต้องการของสังคม การศึกษาแบบเรียนจะช่วยให้รู้สึกถึงความต้องการของสังคมแต่ละยุคสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป็นการวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทย นอกจากจะได้เรียนรู้ถึงวิวัฒนาการของภาษาจากเนื้อหาที่มีอยู่ในแบบเรียนแล้ว ยังได้เข้าใจถึงลักษณะความรู้และวัฒนธรรมที่คนไทยรุ่นหนึ่งมุ่งหวังจะถ่ายทอดแก่คนในรุ่นต่อไป ส่วน Ratre Priawpanitch. [3] วิจัยเรื่อง หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุด มานี มานะ กล่าวว่หนังสือเรียนภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-6 ชั้นละ 2 เล่มตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หนังสือเรียนแต่ละเล่มแบ่งเนื้อหาออกเป็นบทละ 2 ตอน ตอนแรกเป็นเนื้อเรื่อง ตอนท้ายเป็นแบบฝึกหัด นอกจากนี้ยังมีแบบฝึกหัดภาษาไทยที่ใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากกิจกรรมท้ายบท มีหนังสือเสริมอ่านทั่วไป และยังมีหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับท้องถิ่นซึ่งเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นอีกด้วย

นอกจากนี้ WarangkanaPanyamee. [4] วิจัยเรื่อง มานี มานะ : วรรณกรรมกับสัมพันธ์ทางสังคม กล่าวว่งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างตัวบทวรรณกรรมและสังคม ได้แก่ นวนิยายทางช้างเผือก มานี มานะ ปิติ ชูใจ เรื่องสั้น แบบเรียนของมานีและเพื่อน การ์ตูนทำมือมานีเดอะโมเอะและคำร้องบทเพลงมานีผ่านมิติสัมพันธ์บทพร้อมทั้งวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมไทยในแต่ละยุคสมัยที่สร้างแต่ละตัวบทขึ้นมา วางแผนการศึกษา โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากและบรรยากาศของแต่ละตัวบท ผลการศึกษาพบว่าลักษณะสัมพันธ์บทจากแบบเรียนที่ปรากฏในตัวบททั้งหมดมีหลายรูปแบบทั้งการอ้างอิงโดยตรง อ้างอิงโดยอ้อม นำตัวบทดั้งเดิมมาแปรูปใหม่ ยั่วล้อเสียดสีตัวบทเดิม รวมทั้งใช้ตัวบทดั้งเดิมเสียดสีสังคม ผู้คน ในยุคสมัยใหม่ซึ่งตัวนิยายซึ่งตัวบทนวนิยายปรากฏสัมพันธ์กับแบบเรียนที่ชัดเจนมากกว่าตัวบทอื่น ลักษณะสัมพันธ์บทส่วน

ใหญ่ที่ปรากฏนั้นล้วนเป็นเรื่องราวของกลุ่มตัวละครเด็กที่อาศัยอยู่ในชนบทห่างไกล แต่เป็นสังคมที่มีความสงบสุข ผู้คนมีชีวิตเรียบง่าย สวยงาม ตามรูปแบบจากตัวบทแบบเรียนลักษณะสัมพันธ์กับสังคม พบว่ทุกตัวบทล้วนเกิดมาจากความทรงจำเกี่ยวกับตัวบทแบบเรียนดั้งเดิมทั้งสิ้น แต่สังคมของมานีในทุกตัวบทนั้นก็ยังคงเป็นสังคมที่ดีงามตามอย่างตัวบทแบบเรียน ไม่ใช่สังคมตามความเป็นจริง ซึ่งทุกตัวบทที่ถูกสร้างขึ้นในแต่ละยุคสมัยมักจะมีบางส่วนที่ผู้แต่งสร้างขึ้นใหม่โดยใช้สังคมตามความเป็นจริงขณะสร้างตัวบทมาประกอบสร้างให้กลมกลืนกันโดยผ่านโครงเรื่อง ฉาก บรรยากาศ การใช้ภาษาของตัวละคร และเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผู้แต่งสร้างขึ้นใหม่ ซึ่งตัวบทที่เกิดขึ้นเปรียบเสมือนกระจกที่ส่องสะท้อนผู้คน สังคมในปัจจุบันได้ นอกจากนี้ยังพบลักษณะสัมพันธ์บทข้ามมิติกับสิ่งอื่น พบว่ตัวบทที่เกิดขึ้นใหม่ โดยเฉพาะตัวบทนวนิยายและการตูนปรากฏสัมพันธ์กับตัวบทการ์ตูนญี่ปุ่นเรื่องอื่นหลายเรื่อง ได้แก่ โดเรมอน ลามูคูโรมาตี้ลัคกี้สตาร์ และเกมออนไลน์ต่างๆ เกมปิงปอง และเกมดอทเอ ในลักษณะการนำมาอ้างอิง ส่วนตัวบทนวนิยายก็สัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธรูปศาสนาเรื่อง การเจริญสมาธิ การอธิษฐานจิต เรื่องเกี่ยวกับตำนานรุ่งกินน้ำตำนานเกี่ยวกับดวงดาวและทางช้างเผือก รวมทั้งความเชื่อในเชิงวิทยาศาสตร์คือ มนุษย์ต่างดาว และเทคโนโลยีการสื่อสาร

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนภาษาพาทีแต่อย่างใด ทั้งนี้คุณภาพการศึกษา ภาพแทนของตัวละครเอกจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงการใชภาพแทนของตัวละครในหนังสือแบบเรียนคือ ไบโบก ไบบัว ในการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กนักเรียน จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษา พาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์ความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมไทยปัจจุบันที่ได้จากการประชุมระดับชาติเรื่อง “บัณฑิตไทยในอุดมคติ” และสอดคล้องกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช. ได้แก่ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง

และทางอ้อม 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน 7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 8) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพแทนของตัวละครเอก จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการศึกษา คือ ข้อมูลลายลักษณ์อักษรจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางภาษาและวรรณกรรมมาผสมผสานกัน ลำดับขั้นตอนการวิจัยมีดังนี้

1. สืบค้นและศึกษางานวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาพแทนและแนวคิดตัวละครเอกฝ่ายดีและฝ่ายร้ายในการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับเด็กนักเรียน
2. เก็บข้อมูลจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6
3. วิเคราะห์ข้อมูลหนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาพาที จากข้อมูลลายลักษณ์อักษรที่ผู้วิจัยรวบรวมมาได้ โดยใช้แนวคิดภาพแทน (Representation) และตัวละครเอก

ฝ่ายดีและฝ่ายร้ายเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์

4. เรียบเรียงผลการวิจัย สรุป อภิปรายผล และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

เด็กและเยาวชนถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งของประเทศชาติ สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนมีคุณสมบัติเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ หรือสังคมที่พึงปรารถนาตามที่ Wimon Ueng [5] มีทัศนะว่าเด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญมากที่สุด ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูจึงเป็นภาระที่สำคัญของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาก็จะต้องมีส่วนร่วมในการอบรมสั่งสอนให้แก่เด็กและเยาวชนอย่างถูกต้อง

นอกจากนั้นในหนังสือ หรือแบบเรียนต่างๆ ยังมีตัวละครที่ช่วยในการสอนให้เด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวัง ดังเช่น Suthiwong Pongpaiboon [6] ผู้เขียนพยายามสร้างตัวละครขึ้น และตัวละครเหล่านั้นผู้เขียนมักจะจำลองจากชีวิตจริง จึงพยายามให้นิยามของชีวิตในรูปแบบต่างๆ เช่น ให้นิยามคนดี คนเห็นแก่ตัว คนแก่ คนสาว เด็ก ทำให้เราได้ศึกษาและเข้าใจพฤติกรรมของคนโดยทางอ้อมอันจะเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตในสังคมเป็นอย่างดี

ในบทความนี้จะขอลำดับถึงภาพแทนที่ปรากฏในตัวละครเอกจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ภาพแทนที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายดี

มีนักวิชาการ ดังเช่น วิจารย์ พานิช [7] ให้ความหมายของ “ฝ่ายดี” หรือ “ความดี” ไว้ว่าความดีมีทั้งสิ้น 8 คุณสมบัติ ได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) จริยธรรม (Ethics) ช่วยเหลือผู้อื่น (Help) ให้อภัย (Forgiveness) ความเห็นใจ (Compassion) เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) การยอมรับ (Acceptance) และความกล้าหาญทางสังคม (Social Courage) คุณสมบัตินี้สามารถฝึกฝนได้

คำว่า ตัวละครเอกฝ่ายดี ในงานวิจัยนี้จึงหมายถึงสิ่งที่ทำให้เนื้อเรื่องสามารถดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางความ

ขัดแย้งในเหตุการณ์ต่างๆ จะเกิดไม่ได้หากขาดตัวละครมาเป็นผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ ลักษณะพฤติกรรมของตัวละครแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ พฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ มีทั้งพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางสังคมและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเฉพาะตัวของตัวของตัวเองดังนั้นตัวละครเอกฝ่ายดี จึงหมายถึงลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่สื่อความหมายในทางดีมีทั้งสิ้น 8 ประการของตัวละครเอก ได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ จริยธรรม ช่วยเหลือผู้อื่น ให้อภัยความเห็นใจ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การยอมรับ และความกล้าหาญทางสังคม

การศึกษาครั้งนี้จึงศึกษาวิเคราะห์ตัวละครเอกที่มีพฤติกรรมในฝ่ายดี ซึ่งจะส่งผลให้ตัวละครมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้นในการวิเคราะห์ในครั้งนี้จะยึดทฤษฎีภาพแทนและการสร้างตัวละครเข้ามาอธิบายพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของตัวละครเอกต่อไป

1.1 ความฉลาดทางอารมณ์

WicharnPanitch [7] กล่าวว่าความฉลาดทางอารมณ์เป็นทักษะในการทำความเข้าใจอารมณ์ของตนเองและรู้จักจัดการให้เกิดผลทางบวก และทักษะความเข้าใจ และเคารพอารมณ์ของคนอื่น และให้ความเห็นใจ ความช่วยเหลือจากข้อมูลที่ศึกษา พบว่าตัวละครเอกในหนังสือเรียนหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีความฉลาดทางอารมณ์ ดังตัวอย่าง

“ฟางกับเพ็ญโตแล้ว ต้องรับรู้เรื่องทุกอย่างของครอบครัว ดีกว่าไปฟังจากปากคนอื่น พ่อถูกจับเพราะตำรวจสืบได้ว่าพ่อพัวพันทุจริตสร้างตลาด มีหลักฐานแน่ชัด มีคนร่วมขบวนการเป็นสิบ รวมทั้งสามีภรรยาคุณนั่นด้วย นี่แม่เพิ่งไปขอให้เพื่อนพ่อช่วยประกันตัวออกมา ต้องสู้คดีอีกนาน แม่อยากให้ลูกทำใจให้หนักแน่น พ่ออาจผิดพลาด แต่ที่แน่นอนที่สุด พ่อและแม่รักลูกมาก [8]

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกในเรื่อง “กว่าแผ่นดินจะกลบหน้า” คือ ฟาง มีพ่อทำงานเป็นหัวหน้าฝ่ายราชการ แต่กลับมีพฤติกรรมทุจริตในการประมูลที่ดินเพื่อก่อสร้างตลาดสดภายหลังต่อมาทางการมีหลักฐานในการจับกุม พ่อของฟางได้รับโทษจำคุก ส่วนแม่ของฟางจำใจต้องขายบ้านและทุกสิ่งเพื่อนำมาเป็นทุนในการค้าขายแล้วพาลูกๆ คือทั้งฟางและเพ็ญไปอาศัยอยู่ที่อื่น จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกในเรื่องคือ ฟางเป็นคนความฉลาดทางอารมณ์ ใจคอหนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อคำพูดของคน

สอดคล้องกับ WicharnPanitch. [7] กล่าวว่าอนาคตของคนเราแต่ละคนจะไปได้ไกลแค่ไหน ขึ้นอยู่กับความมีสติรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง รู้วิธีการอารมณ์ที่บีบคั้น มีความเห็นอกเห็นใจคนอื่นด้านอารมณ์และมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

1.2 จริยธรรม

WicharnPanitch [8] เสนอว่าการทำดี คือการกระทำที่ประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม เช่น ซื่อสัตย์ เมตตา กรุณา เสียสละ เอื้อเฟื้อ สิ่งที่จะได้รับมาอย่างแน่นอนคือ คุณธรรม จริยธรรมที่เพิ่มขึ้น

ส่วนวิมล แซ่ฮ้อ [5] เสนอว่าจริยธรรม คือการประพฤติตนในทางที่ถูกต้องดีงาม สอดคล้องกับมาตรฐานของความดี อันก่อให้เกิดความสุขความเจริญทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ต้องมีคุณธรรมภายในจิตใจเป็นพื้นฐานในการแสดงออกซึ่งความประพฤติและการปฏิบัติอื่นๆ

จากข้อมูลที่ศึกษา พบว่าตัวละครเอกในหนังสือเรียนหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจริยธรรม ดังตัวอย่าง

ซามาสำนึกได้เมื่อนึกถึงคำพูดของยาย “ความชั่วทำง่ายนะลูก เพียงแค่คิดจะทำ ก็มีสิ่งรอบตัวมาช่วยให้ทำความชั่วได้สำเร็จ แต่ความดีนั้นทำยาก มักจะมีอุปสรรคมาขัดขวางตลอดทำให้เราล้มเลิกได้ง่ายๆ แต่ถ้าทำได้แล้ว เราจะรักษาความเป็นคนดีไว้ได้” จริงอย่างที่ยายพูด จากเหตุการณ์เมื่อเช้าจนถึงบัดนี้ยังไม่ทันข้ามวัน ซามาหาความสุขไม่ได้เลย เงินไม่บริสุทธิ์อย่างนี้ นำมาแต่ความทุกข์ โกงเงินคนอื่น แต่ไม่อยากให้ใครรู้ว่าโกงมันเป็นไปได้ได้อย่างไร ความลับไม่มีในโลกอยู่แล้ว ซามาปิดตาแน่น ไม่อยากนึกถึงเหตุการณ์ที่จะตามมา เป็นเด็กโกงเงินเล็กน้อย ยังทุกข์มากขนาดนี้ ถ้าเป็นผู้ใหญ่ทุจริต จะทุกข์ทรมานขนาดไหน แล้วซามาจะทรมานตัวเองไปทำไม

ใช่ ! ซามาจะทรมานตัวเองไปทำไม โชคดีเหลือเกินที่ซามาคิดได้ทัน ก่อนที่จะทำผิดไปมากกว่านี้ เียนี่ซามาจะขอกลับบ้าน ซำหน้อยไปแหวะที่พุ่มเข็ม แล้วกลับมาสารภาพกับครูสุมนา กล้าทำแล้วต้องกล้ารับลิ ซามา [9]

จากตัวอย่างที่กล่าวมา ตัวละครเอกในเรื่อง “แต่เด็กซื่อไว้” คือ ซามา เป็นหัวหน้านักเรียนในการคัดแยกขยะรีไซเคิล หรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ ซามาและเพื่อนๆ นักเรียนต่างรวบรวมขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ในการนำมาขาย วันหนึ่งซามาเห็น

ตุ๊กตาในห้างสรรพสินค้าแล้วชามาอยากได้ตุ๊กตาตัวนั้น ทำให้ชามาตัดสินใจโยนเงินที่ได้จากการขายขยะรีไซเคิล แต่ชามาไม่มีความสุขจากการไม่ซื้อสัตว์เลี้ยงโยนเงินของส่วนรวมเพื่อมาเป็นของตนเอง ในที่สุดชามาจึงตัดสินใจบอกความจริงและนำเงินทั้งหมดมาคืนที่คุณครูประจำชั้น

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมของชามาข้างต้นเป็นภาพแทนในด้านความมีจริยธรรมของเด็กดี ดังที่ Wicham Panitch. [7] การสอนจริยธรรมให้แก่เด็กๆ ว่าพ่อแม่และครูต้องพูดคุยเรื่องราวและคุณค่าของความซื่อสัตย์ โดยหยิบยกเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสังคมมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ผู้ใหญ่ผ่านโลกมามากกว่าสามารถเลือกหยิบยกกรณีตัวอย่างคุณค่าที่เกิดจากความซื่อสัตย์มั่นคงในคุณธรรม มาเล่าให้ลูกหรือศิษย์ฟัง เพื่อปลูกฝังอุดมคติ “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน”

1.3 ช่วยเหลือผู้อื่น

Wicham Panitch. [7] มีทัศนะว่าการช่วยเหลือผู้อื่นนั้นเป็นการสอนให้เด็กเป็นคนดี ช่วยให้เด็กพัฒนาความมีน้ำใจ ควบคู่กับความมีวิจารณญาณ ว่าความช่วยเหลือที่ต้องการอย่างแท้จริงคืออะไร

จากข้อมูลที่ได้ศึกษา พบว่าละครเอกในหนังสือเรียนหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจริยธรรม ดังตัวอย่าง

คุณครูพูดอะไรต่อ ผมหูอื้อฟังไม่รู้เรื่องแล้ว เพราะเสียงทั้งห้องดังแซ่ซ้องมาทันที กลุ่มยายฝนจะไปดูเตี๋ยกอนูบอล ตอนกลางวัน กลุ่มเจ้าตั้มจะไปดูแปลงดอกไม้ โอ๊ย! กลุ่มโน้นกลุ่มนี้มีแผนเด็ดๆ กันทั้งนั้น แล้วผมจะทำอะไรดี กระทาศายนายว่านี่ก็อยากเป็น “คนดีศรีโรงเรียน” เหมือนกัน แต่พอหันไปมองซ้ายขวาเจอหน้าเตี๋ยและจ๊อน ผมก็ต้องปิดปากโครงการที่อยากเสนอติดอยู่ที่คอหอยพูดไม่ออก

อันที่จริงผมรู้จักทั้งเตี๋ยและจ๊อนมาตั้งแต่ ป. 1 แล้ว บางปีอยู่ด้วยกัน บางปีแยกกันไป จนมาปีนี้ที่เราต้องโคจรมาพร้อมกันอีก ตั้งแต่เปิดภาคเรียนวันแรก คุณครูเรียกผมไปคุยด้วย “ว่านจ๊ะ ครูขอฝากเตี๋ยกับจ๊อนให้หนึ่งกับว่านได้ไหม แล้วช่วยครูดูแลเพื่อนด้วย” โอ๊ย! เสรีจ๊อนแยเลย ผมอยากจจะร้องเพลงออกมาดังๆ เพราะกิตติศัพท์ของสองคนนี่ ใครๆ ก็สั่นหน้า เหมือนเพลงเด็กที่นิยมกันอยู่ระยะหนึ่ง “ใครๆ ก็ไม่รักผม ขนาดพัดลมยังส่ายหน้าเลย” ขณะที่ผมยังพูดไม่ออกบอกไม่ถูกนั้น คุณครูก็

รินน้ำผึ้งรดหัวใจผมทันที “ครูรู้ว่าเป็นภาระหนักของว่าน แต่ครูดูแลแล้วว่าว่านทำได้ เพราะว่าเป็นเด็กดี มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือคนอื่นอยู่แล้ว แต่ถ้าว่านทำไม่ได้ก็ไม่เป็นไรนะ ครูจะลงคอยกับคนอื่นดู”

มีหรือครับที่ผมจะยอมปล่อยโอกาสนี้ ในเมื่อคุณครูท่านเห็นรูปทองของผมแล้ว ต้องบอกกว่าว่านั่นที่สุดตัว [10]

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกของเรื่องคือ ว่าน จากเรื่องคนดีศรีโรงเรียน ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ภาษาพาที ชั้น ป. 4 ว่านได้รับมอบหมายจากคุณครูประจำชั้นให้ช่วยเหลือในการดูแลเพื่อนที่เป็นออทิสติก คือ เตี๋ย และจ๊อน ในครั้งแรกว่านยังแบ่งรับแบ่งสู้ แต่เมื่อคุณครูประจำชั้นได้กล่าวย้าให้เห็นว่าว่านเป็นคนดี มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น คุณครูประจำชั้นจึงเล็งเห็นว่าว่านจึงเป็นบุคคลที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวนี้

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมของว่านข้างต้นเป็นภาพแทนในด้านความมีน้ำใจในการช่วยเหลือผู้อื่นของเด็กดี สอดคล้องกับ Wicham Panitch. [7] การสอนให้เด็กมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นว่า พ่อแม่ หรือครู ต้องใช้หลักการความมีน้ำใจควบคู่กับความมีวิจารณญาณในการช่วยเหลือเด็กให้พัฒนาเป็นความเป็นคนดี คือครูต้องมีทั้งน้ำใจไม่ช่วยเหลือ และมีวิจารณญาณควบคู่กัน ในการช่วยเหลือให้เด็กเป็นคนดีทำ 2 ทางควบคู่กัน คือช่วยปลูกฝังนิสัยดี และช่วยให้เด็กขจัดนิสัยชั่วออกไป

1.4 ให้อภัย

Wicham Panitch. [7] กล่าวว่าการฝึกเด็กให้อภัยให้อภัย ทั้งให้อภัยตนเองและให้อภัยผู้อื่นไม่ถือเอาความผิดพลาดมาเป็นอารมณ์ที่โกรธแค้นจิตใจ แต่ถือเป็นการเรียนรู้

จากข้อมูลที่ได้ศึกษา พบว่าละครเอกในหนังสือเรียนหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจริยธรรมด้านการให้อภัย ดังตัวอย่าง

“จ๊ะเอ๋! ขอคุยด้วยคนนะค่ะ ชื่อเจี๊ยบค่ะ เรียนอยู่ปี 2 รักเด็ก ชอบฟังเพลง ไม่โกหก เรามาเป็นเพื่อนกันได้ไหมคะ” ตั้งแต่นั้นมา ทั้งสามคนก็สนิทสนมกันเป็นประจำ แต่ตอนหลังพี่ต่ายห่างไปหน่อย เพราะเรียนหนัก พี่เจี๊ยบใจดีมาก รักเด็กจริง อย่างที่ว่า มีคำแนะนำสั่งสอนที่ดีๆ ให้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนหรือการเรียน...

แพนมีแต่พี่ชาย แพนจึงยึดพี่เจี๊ยบเป็นพี่สาวอย่าง

เหนียวแน่น แม้ไม่เคยเห็นตัวจริง ได้แต่ส่งรูปให้ดูกัน แต่แปลกที่รูปพี่เจียบจะเห็นหน้าไม่ค่อยชัด ซึ่งพี่เจียบบอกว่าเป็นการถ่ายรูปแบบศิลปะ แพนไม่เคยมีความลับใดๆ กับพี่สาวคนนี้ ในบ้านมีเรื่องอะไร พี่เจียบรู้หมด...

“แม้พี่ไม่สบายมาก ลำพังเงินเดือนพอไม่พอค่ายาที่ต้องไปทำงานพิเศษ แต่ก็ไม่ได้มากเท่าไร แม่จะผ่าตัดอาทิตย์หน้าด้วย พี่ไม่รู้จะทำยังไง...”

หลังจากโอนเงินไปแล้วจนเวลาผ่านไป 3 เดือน ก็ไม่มีการตอบกลับจากพี่เจียบ แพนคงถูกหลอกแน่ๆ แล้วแพนก็เล่าเรื่องให้พี่ทศฟัง พี่ทศไม่ดูน้องสาวแม้แต่คำเดียว เพียงแต่พูดว่า “โชคดีแล้วที่แพนไม่เป็นอะไร เสียเงินแล้วก็เสียไป หาใหม่ได้ แต่ถ้าแพนต้องเสียตัวหรือเสียชีวิต ครอบครัวเราคงทนไม่ได้แน่ ภัยมีอยู่ทั่วทุกหนทุกแห่ง มันมาโดยที่เราไม่รู้ตัว ไม่ทันได้ระวังตัว ถือเป็นบทเรียนแล้วกันนะน้อง” [11]

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกของเรื่องคือทศและแพน เป็นพี่น้องกัน แพนได้รู้จักกับเพื่อนทางโลกออนไลน์ เพื่อนคนนี้ชื่อว่าเจียบ มีนิสัยเป็นคนมีเจตนา หลอกเงินจากแพนไปเป็นจำนวนเงิน 6,000 บาท โดยแอบอ้างว่านำเงินจำนวนนี้ไปรักษาแม่ที่ป่วยจำเป็นต้องผ่าตัดอย่างเร่งด่วน เมื่อได้รับเงินแล้วเจียบก็ขาดการติดต่อสื่อสารกับแพนไป แพนนำเหตุการณ์นี้ไปปรึกษาเล่าให้พี่ชายคือ ทศฟังอย่างละเอียด ทศไม่ดูว่ากล่าวน้องสาวอย่างรุนแรงสักคำ เพราะทราบดีว่าแพนเองก็เสียใจกับการสูญเสียเงินจำนวน 6,000 บาท และสูญเสียความรู้สึกที่ถูกหลอกลงไป ตรงกันข้ามทศกลับให้อภัยน้องสาว และให้กำลังใจว่าการสูญเสียเงินจำนวนเพียงเท่านี้ดีกว่าสูญเสียชีวิต หรือเสียตัวให้กับเหล่ามิจฉาชีพ

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมของวุ่นข้างต้นเป็นภาพแทนในด้านการรู้จักให้อภัย คือการช่วยเปลี่ยนเรื่องร้าย คือความรู้สึกผิดที่เกาะกินใจ ให้กลายเป็นเรื่องดี เป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงได้

1.5 ความเห็นใจ

WichamPanitch [7] กล่าวว่าความเห็นใจเป็นการรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เราต้องการให้เขาดีต่อเราอย่างไร เราต้องดีต่อเขาอย่างนั้น

จากข้อมูลการศึกษา พบว่าละครเอกในหนังสือเรียนหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจริยธรรม ดังตัวอย่าง

ลุงวันและป้ามาลี มีลูกชายคือพี่หมอกและลูกสาวคือพี่ไหม ทั้งครอบครัวดูแลต้อนรับญาติและน้ำใสเป็นอย่างดี

ญาติและน้ำใสไม่อยู่คนเดียว ช่วยงานบ้านทุกอย่างเท่าที่จะทำได้ ตื่นขึ้นมาก็เก็บที่นอนเองพับผ้าห่ม เอาผ้าคลุมไว้ ถึงเวลากินอาหารก็ช่วยยกกับข้าว กินเสร็จแล้วยังช่วยล้างจาน

ป้ามาลีพอใจกับหลานทั้งสองคนนี้มาก ชวนให้หลานมาหาอีก พี่หมอกกับพี่ไหมดีใจที่มีน้องน่ารัก พูดเพราะ ไม่นั่นน้ำใจ จึงอยากให้น้องๆ อยู่ที่บ้านนี้นานๆ [12]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกของเรื่องคือ ญาติและน้ำใส จากเรื่องมีน้ำใจ ไปเยี่ยมบ้านของลุงวันและป้ามาลี ทั้งลุงวันและป้ามาลีมีลูกสองคนคือ พี่หมอกและพี่ไหม เมื่อญาติและน้ำใสไปบ้านของลุงวันและป้ามาลี ญาติและน้ำใสช่วยเหลืองานเล็กๆ น้อยๆ เท่าที่สามารถจะทำได้ เช่น ช่วยยกสำรับกับข้าว ช่วยล้างจาน เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมของญาติและน้ำใสข้างต้นเป็นภาพแทนในด้านความเห็นใจมีน้ำใจต่อผู้อื่นว่าควรประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรสอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช [7] กล่าวว่าการสอนเด็กให้เป็นคนดี ช่วยให้เด็กพัฒนาความมีน้ำใจ ควบคู่กับความมีวิจยารณญาณ ว่าความช่วยเหลือที่ต้องการอย่างแท้จริงคืออะไร

1.6 เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น

Wicham Panitch. [7] เสนอว่าการให้ที่ทรงคุณค่าที่สุดคือการให้ความเอาใจใส่ต่อความรู้สึกของคนอื่นดังตัวอย่าง มีเสียงเอะอะดังขึ้น พลายทะนะซังหันมามองตัวใหญ่วิ่งขึ้นจากน้ำผ่านเด็กๆ ไป มีความขี้ขลาดวิ่งไล่ตามร้องเรียกให้พลายทะนะหยุด

ความขี้ขลาดวิ่งไปหยุดที่กลางสนาม ความขี้ขลาดเข้าไปลูบขาลูบวง พูดเบาๆ ลักครู่ พลายทะนะเดินกลับไปยังน้ำตามเดิม

ความขี้ขลาดของญาติบอกว่าข้างขอบคนพูดเพราะ ถ้าความขี้ขลาดไม่เพราะข้างก็โกรธเป็นเหมือนกัน ญาติและเพื่อนารู้แล้วว่าไม่ว่าคนหรือสัตว์ก็ชอบคำพูดเพราะๆ ทั้งนั้น [13]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกของเรื่องคือพลายทะนะเป็นข้างที่มีอุปนิสัยชอบให้คนพูดจาด้วยดีๆ อย่างไพเราะ หากมีใครพูดจาไม่ดี เอะอะ โวยวายใส่ ข้างก็จะไม่ฟังพอใจแสดงอารมณ์

โกรธออกมา ทำให้ตัวละครเอก เช่น ภูผาเข้าใจว่าไม่จะเป็นคนหรือสัตว์ต่างก็ชอบให้คนอื่นพูดจาดีด้วยกับตนเอง ดังนั้นเราจึงควรพูดจาดีกับผู้อื่นก่อน แล้วจึงจะได้รับคำพูดดีตอบกลับมา สอดคล้องกับ Wicharn Panitch. [7] กล่าวว่าพ่อ แม่ ครู มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือฝึกฝนกล่อมเกลานิสัยเด็ก ให้เป็นคนที่เราพึงให้เกียรติคนอื่น และในขณะเดียวกัน ก็มั่นใจในเกียรติและความรับผิดชอบของตนเอง

1.7 การยอมรับ

Wicharn Panitch. [7] เสนอว่าปัญหาที่เด็กเผชิญในช่วงต่างๆ ของชีวิตเป็น“เรื่องเล็กๆ” หรือ เรื่องเล็กสำหรับผู้ใหญ่ แต่เป็นเรื่องใหญ่และจริงจังสำหรับเด็ก ข้อเตือนใจสำหรับพ่อแม่ ครู คือ ผู้ใหญ่ต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะช่วงวัยรุ่น ผู้ใหญ่ต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ จากเป็นผู้กำกับว่าพฤติกรรมมาทำหน้าที่โค้ชของการพัฒนาชีวิตอิสระของลูก หรือศิษย์ดังตัวอย่าง

“ศาสนาเป็นหลักดำเนินชีวิตของชุมชน จะไปศาสนานั้นสอนคนไม่ให้ทำชั่วได้ดีกว่ากฎหมาย คือรู้จักควบคุมตนเองได้ทั้งต่อหน้าและลับหลัง และควบคุมจิตใจได้ด้วย” พี่อุ่นเรือนร่วมวงพูดคุยได้สัมผัสกับเป็นนิทรรศการขององค์การบริหารส่วนตำบลหรืออบต.

ทุกคนนั่งรับประทานผลไม้อย่างเงียบบๆ อยู่ครู่หนึ่ง ทิดยอดจึงเอ่ยขึ้นว่า “ต้นเดือนหน้าวัดจะมีงานเทศกาลสงกรานต์ มีกิจกรรมหลายอย่าง ที่เป็นประธานฝ่ายการประกวดก่อพระเจดีย์ทราย พี่ขอชวนพวกเราเข้าร่วมประกวดด้วย สนใจไหม” ทิดยอดมองหน้าเด็กๆ และหันไปทางพี่อุ่นเรือน

“ตกลงละ” พี่อุ่นเรือนตอบ หลังจากสบตากับน้องๆ แต่ละคน “ใช่!” เสียงเด็กๆ ร้องขึ้นพร้อมกันด้วยความดีใจ “เราจะก่อพระเจดีย์ทรายให้สูงถึงฟ้าเลย” อันพูดเสียงดัง “เราจะช่วยกันขนทรายเข้าวัด” นวลพูด ทุกคนยื่นมือขามาวางคว่ำซ้อนกัน แล้วพูดเสียงดังพร้อมกันว่า “อย่างนี้ดีควรทำ เสา!” [10]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกของเรื่องคือทิดยอด และพี่อุ่นเรือนมีการยอมรับข้อเสนอในเรื่องการชักชวนกันร่วมประกวดก่อพระเจดีย์ทรายร่วมกัน

1.8 ความกล้าหาญทางสังคม

Wicharn Panitch. [7] เสนอว่าการช่วยให้ตัวเด็กไม่ตกเป็นเหยื่อแล้ว ผู้ใหญ่ควรส่งเสริมให้เด็กมีความกล้าหาญที่พอ

จะช่วยเพื่อนที่ตกเป็นเหยื่อ ให้หลุดพ้นจากแรงกดดันนี้ ซึ่งเป็น การฝึกฝนความมั่นใจเห็นอกเห็นใจผู้อื่น[28]ดังตัวอย่าง

จูนจะทำอย่างไรดี ถึงแม้จูนไม่ได้ทำผิดด้วยตนเอง แต่ก็ถือว่าจูนอยู่ในเหตุการณ์ด้วย พ่อกับแม่เป็นที่พึ่งที่ดีที่สุด จูนเล่าเรื่องเองทั้งน้ำตา สารภาพผิดที่ไม่เชื่อฟังพ่อและแม่ จูนคิดว่าถ้าพ่อจะตี ทำโทษ จูนอย่างไร จูนจะขอรับผิดไม่ได้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น

“พ่อภูมิใจนะที่ลูกทำผิดแล้วยอมรับผิด ลูกจะกล้าไปบอกตำรวจไหม” “ครับ” “ดี ถ้าจูนพ่อจะไปคุยกับลุงอรรถก่อน ว่า จะทำอะไร” ลุงอรรถที่พ่อพูดถึงคือ เพื่อนของพ่อที่เป็นตำรวจนั่นเอง

พ่อหายไปนานมากในความรู้สึกของจูน ทั้งๆ ที่ไปแค่ชั่วโมงเดียว เมื่อพ่อกลับมา จูนใจระทึก จะติดคุกไหมหนอ

เรื่องจบแล้ว ร้านขายของเก่าแจ้งตำรวจเอง ตำรวจตามจับมอดและพวก ทั้งหมดรับสารภาพ แต่ไม่ได้ชดเชยมาจนถึงลุงอรรถฝากเตือนจูนด้วยเรื่องการคบเพื่อน ให้เชื่อฟังพ่อแม่ หรือครูตักเตือนด้วย

จูนยิ้มทั้งน้ำตายอมรับกับตัวเองว่า ใช่แล้ว คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตพาไปหาผล และที่สำคัญที่สุดคือ บาบกรรมมีจริง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วแน่นอน [11]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกของเรื่องคือ จูน หลงผิดในการคบเพื่อนที่มีนิสัยลึกลับเล็กน้อย ทำให้จูนต้องเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ลักขโมยหนีออกจากเสาไฟฟ้าแรงสูง ต่อมาจูนสำนึกผิดและได้สารภาพผิดกับพ่อและแม่ ทำให้ตำรวจตามจับมอด ซึ่งเป็นหัวหน้าขโมยหนีออกจากเสาไฟฟ้าแรงสูงไว้ได้ จูนรู้สึกผิดที่ได้คบเพื่อนที่มีนิสัยไม่ดีเช่นนั้น เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้จูนมีสำนึกในการคบเพื่อนที่ดีมากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าจูนมีความกล้าหาญในการยอมรับผิด และมีสำนึกในการรู้ผิดชอบชั่วดีมากยิ่งขึ้น

2. ภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้ายคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กนักเรียนแสดงออกในเรื่องการขาดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ในด้านขาดความฉลาดทางอารมณ์ขาดจริยธรรมขาดการช่วยเหลือผู้อื่น ขาดการให้อภัย ขาดความเห็นใจ ขาดความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และขาดการยอมรับในแต่ละลักษณะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ขาดจริยธรรม

มีนักวิชาการดังเช่น Wicharn Panitch [14] เสนอว่าคุณธรรม จริยธรรม คือความดีงามในจิตใจซึ่งทำให้เคยชินประพฤติ ผู้มีคุณธรรม คือผู้ที่มีความเคยชินประพฤติดีด้วยความรู้สึกในความดีงาม การกระทำของคนที่ไม่มีความรู้สำนึก ไม่มีการตัดสินใจ เช่น การกระทำของคนปัญญาอ่อนเป็นแต่เพียงพฤติกรรม (Behavior) ยังไม่ถือเป็นความประพฤติ (Conduct) พฤติกรรมที่มีมโนเข้าแทรกแซง คือมีความสำนึกในทางที่ดี และมีการตัดสินใจเฉพาะหน้าชั่วครั้งคราว ยังไม่เรียกว่าคุณธรรม จะต้องมีความเคยชินประพฤติด้วยความรู้สึกในทางดีงาม ซึ่งจะเรียกว่าคุณธรรม ซึ่งความสำคัญของคุณธรรม มีดังนี้ 1) ทำให้เป็นที่เคารพยกย่องนับถือแก่ผู้ร่วมงานและคนทั่วไป 2) ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงาน 3) ช่วยในการบริหารงานดำเนินไปอย่างราบรื่น 4) ช่วยให้ผู้ร่วมงานอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข 5) ช่วยให้เกิดความมั่นคงในวิชาชีพ และ 6) ช่วยให้วิชาชีพเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

จากข้อมูลการศึกษา พบว่ามีภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้ายที่ขาดจริยธรรมปรากฏในหนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาพาที ดังตัวอย่าง

นับแต่วันนั้น ชีวิตของเราเหมือนตกอยู่ในหุบเหวดำมืด เพี้ยวและฉันไม่กล้าออกจากบ้านไปไหน นอกจากไปโรงเรียน แต่ที่นั่นก็ชั่ววูบจะพลอดภัย เราถูกเสียดสี กระแทกกระแทก ล้อเลียน ประชดประชัน ไม่ว่าจากเด็กหรือผู้ใหญ่ ไม่ว่าต่อหน้าหรือลับหลัง คนเหล่านั้นรู้ว่าฉันและน้องไม่ได้มีส่วนรู้เห็น แต่เนื่องจากเป็นลูกพ่อ พวกเขาทำอะไรไปไม่ได้ จึงหันมาที่เราแทน เข้าตำราตีวัวกระทบคราดโดยแท้

เงินทองที่พ่อได้มาจากการทุจริต ก็หมดไปกับกระบวนการต่อสู้คดี นี่แหละที่เขาว่าไว้ เงินทองของแผ่นดิน ใครคดโกงไป ก็ต้องกลับคืนสู่แผ่นดินตามเดิม

วันที่ศาลตัดสิน พ่อขอให้แม่พาลูกไปร่วมฟังคำพิพากษา

“พาลูกมาเถอะ ลูกควรจะได้รับรู้บทเรียน ดูไว้จะได้ไม่เอาเยี่ยงอย่าง พี่ต้องขอโทษเดือนและลูกๆ ด้วย เพราะความโลภแก่ๆ ทำให้ชีวิตต้องพังพินาศ เดือนพาลูกย้ายออกไปจากที่นี่เถอะนะ เพื่อที่ลูกจะได้ไม่ต้องกระแทกกระเทือนใจอีก”

ด้วยหลักฐานที่มัดแน่น ประจักษ์พยานพร้อม และพอรับสารภาพให้การที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี ศาลจึงตัดสินจำ

คุก 5 ปี ช่วงเวลาติดคุกนี้ นักโทษที่ประพฤติตัวดี ก็อาจได้รับการอภัยโทษ หรือลดจำนวนปีที่ติดคุก ตามวาระโอกาสสำคัญเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และบ้านเมือง[12]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกของเรื่องคือ พลุ เป็นพ่อของ ฟางและเพี้ยวทุจริตโครงการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างตลาดสด ทำให้ถูกศาลตัดสินจำคุก ส่วนทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างการทุจริตก็ถูกริบคืนสู่แผ่นดินหมด อีกทั้งยังทำให้ครอบครัวประกอบ ด้วยภรรยา และลูกๆ คือฟางและเพี้ยว ได้รับการดูถูก ดูหมิ่นเหยียดหยามจนทำให้ต้องย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ที่จังหวัดอื่น ทำให้ครอบครัวได้รับความอับอาย

เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า พลุ มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ในด้านขาดคุณธรรม จริยธรรม เป็นเหตุให้ครอบครัวได้รับความเดือดร้อนจากผลของการกระทำของตนเองในด้าน ขาดความซื่อสัตย์ สุจริต หากผู้ใดมีพฤติกรรมการทุจริตจะทำให้สังคม และประเทศชาติได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก ดังนั้น ในหนังสือเรียนภาษาพาทีจึงได้นำเสนอให้เห็นว่าภาพแทนของตัวละครเอกในหนังสือเรียนภาษาพาทีที่มีพฤติกรรมขาดคุณธรรม จริยธรรมดังกล่าว จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตของตัวผู้กระทำเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติโดยส่วนรวม

2.3 ขาดการช่วยเหลือผู้อื่น

Wicharn Panitch. [15] กล่าวว่าความช่วยเหลือผู้อื่น เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิตเพื่อให้ผู้อื่นมีความสุข ได้รับความพอใจ

จากข้อมูลการศึกษา พบว่ามีภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้ายที่ขาดจริยธรรมปรากฏในหนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาพาที ดังตัวอย่าง

ดูนั่น ดูนั่น! กำลังจะมีอะไรเกิดขึ้น น้องผู้ชาย ป. 2 กลุ่มหนึ่ง กำลังเดินมาทางขวาของตึก ขณะที่พี่ ป. 3 กลุ่มหนึ่ง กำลังเดินมาทางซ้าย ทั้งสองกลุ่มเดินคุยกัน เล่นกัน หัวเราะกันอย่างสนุกสนาน พอเลี้ยวมุมตึก ทั้งกลุ่มพี่และกลุ่มน้องก็ชนกันอย่างเต็มแรงจนหกล้ม [12]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกในเรื่อง เด็กดีต้องมีน้ำใจ พบเหตุการณ์น้อง ป. 2 กับพี่ ป. 3 เดินชนกันอย่างรุนแรง เนื่องจากทั้งสองฝ่ายต่างฝ่ายต่างเดินพูดคุยกัน เล่น กัน และหัวเราะกันอย่างสนุกสนาน โดยไม่ทันระมัดระวังตัว ทำให้เกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้น

เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า ตัวละครเอกในเรื่องเด็ก

ดีต้องมีน้ำใจ มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ในด้านขาดการช่วยเหลือผู้อื่น อันจะทำให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่ทั้งตนเอง สังคม และประเทศชาติ หากคนในสังคมมีคนที่ขาดระเบียบวินัยในข้อนี้

2.4 ขาดการให้อภัย

Wicham Panitch. [15] เสนอว่าการให้อภัย หมายถึง การไม่ถือโกรธ และการยกโทษให้ในความผิดพลาดล่วงเกินผู้อื่น ไม่มีจิตใอาฆาตพยาบาทจองเวร การให้อภัยเป็นการกระชับความเป็นมิตรอย่างดียิ่ง

จากข้อมูลที่ศึกษา พบว่ามีภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้ายที่ขาดจริยธรรมปรากฏในหนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาพาที ดังตัวอย่าง

ทางไปจุดนัดพบ วัยรุ่นกลุ่มหนึ่งกำลังแย่งชนกันกินสังเสียงอะอะ พุดคำหยาบคาย แล้วทั้งกลุ่มก็ลุกขึ้นวิ่งตามกันไป ทั้งขยี้ไถบนถนนสวยๆ ของสวนสัตว์ [12]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกในเรื่องมีน้ำใจ ภูเขา และน้ำใสไปเที่ยวสวนสัตว์กับพี่หมอก ระหว่างที่ไปเที่ยวชมสวนสัตว์นั้น มีเหตุการณ์ไม่คาดฝันเกิดขึ้นคือ กลุ่มวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งส่งเสียงดังอะอะไวยวาย แย่งชนกัน พุดจาหยาบคาย ทั้งขยี้ไถบริเวณสวนสัตว์ พฤติกรรมเหล่านั้นล้วนแล้วแต่เป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของคนในสังคม กล่าวคือไม่ควรส่งเสียงดังอะอะไวยวายในที่สาธารณะ พุดจาหยาบคาย กระทำกริยาที่ไม่เหมาะสม หากมีการกระทำดังกล่าวควรที่จะให้อภัยซึ่งกันและกัน และไม่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวัน

เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า ภูเขา และน้ำใส ได้ประสบพบเห็นเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้นจากกลุ่มวัยรุ่นที่มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ในด้านขาดการให้อภัย ดังนั้นในหนังสือเรียนภาษาพาทีจึงได้นำเสนอให้เห็นว่าภาพแทนของตัวละครเอกในหนังสือเรียนภาษาพาทีที่มีพฤติกรรมขาดคุณธรรมจริยธรรมดังกล่าว จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตของตัวผู้กระทำเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติโดยส่วนรวม

2.5 ขาดความเห็นใจ

Wicham Panitch. [15] กล่าวว่าคนที่บุคคลได้ รับความเดือดร้อนหรือประสบภัยพิบัติ ควรแสดงความเห็นอกเห็นใจยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือเท่าที่สามารถทำได้หากไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวคือ การขาดความเห็นใจ

จากข้อมูลที่ศึกษา พบว่ามีภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่

ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้ายที่ขาดจริยธรรมปรากฏในหนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาพาที ดังตัวอย่าง

ไก่แจ้เริ่มรู้จักเพื่อน 2-3 คน ยังไม่ได้คุยอะไรกันมากนัก เพราะไม่อยากจะกระหว่างเรียน ตอนพักกลางวันคงจะได้คุยกันมากกว่านี้ อาหารกลางวันต่างคนต่างซื้อรับประทานไม่เหมือนเพื่อนที่บ้านไก่แจ้ เวลาคุยเขาก็คุยเรื่องเกม โทรศัพท์มือถือ ดาราละครโทรทัศน์ ไก่แจ้ไม่รู้เรื่อง เล่นนั่งฟังเฉยๆ ได้แต่คิดว่าคงต้องไปหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตสักแล้วกัน [9]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกในเรื่องคือ เพื่อนร่วมชั้นเรียนของไก่แจ้ มีพฤติกรรมต่างคนต่างอยู่ ไม่ค่อยสนทนากันเท่าใดนัก

2.6 ขาดความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

นิตยา ปิ่นชาญชัยยุทธ์ [16] กล่าวว่า การไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นการไม่ล่วงล้ำความอยากด้วยการล่วงเกินในสิ่งที่เจ้าของหวงแหนหรือเป็นของบุคคลอื่น ซึ่งลักษณะการขาดความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การละเมิดสิทธิของผู้อื่นปรากฏในพฤติกรรมของตัวละครเอกในหนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาพาที

จากข้อมูลที่ศึกษา พบว่ามีภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้ายที่ขาดจริยธรรมปรากฏในหนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาพาที ดังตัวอย่าง

มีเสียงอะอะดังขึ้น พลายทะนะซังห่มตัวใหญ่วิ่งขึ้นจากน้ำผ่านเด็กๆ ไป มีความขึงขังวิ่งไล่ตามร้องเรียกให้พลายทะนะหยุด

พลายทะนะวิ่งไปหยุดที่กลางสนาม ความขึงขังเข้าไปลูบขาลูบวงพุดเบาๆ ลักครู่ พลายทะนะเดินกลับไปตามเดิม [12]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกในเรื่องคือพลายทะนะ เป็นขึงขังที่มีอุปนิสัยชอบคนพุดจาไพละหากแต่ในเรื่อง มีความขึงขังบางคนพุดจา กระทำไม่ดีกับพลายทะนะ ทำให้พลายทะนะโกรธ ไม่พอใจ เนื่องจากความขึงขังขาดความเข้าใจความรู้สึกของพลายทะนะ ละเมิดสิทธิของพลายทะนะด้วยการพุดจาและกระทำไม่ดีต่อพลายทะนะ

2.7 ขาดการยอมรับ

Wicham Panitch. [15] มีทัศนะว่าการขาดการยอมรับ

เป็นการไม่เอาความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่ ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นว่ามีความสำคัญเท่าเทียมกัน เพราะคนเรามีความคิดเห็นไม่เหมือนกัน ความคิดเห็นของผู้อื่นอาจมีเหตุผลที่ดีกว่าก็ได้

จากข้อมูลที่ศึกษา พบว่ามีภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้ายที่ขาดจริยธรรมปรากฏในหนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาพาที ดังตัวอย่าง

เวลาพักที่ไร เต็มไม่เคยหยุดนิ่ง มีอะไรปั่นได้หมด เล่นอะไรที่แสบสุดๆ เช่น ไปจับหนอนตามต้นไม้มาปล่อยบนหัวเพื่อน เวลากินอาหารกลางวัน เพื่อนๆ จะเลือกนั่งให้ห่างๆ เต็มเพราะกินอะไรก็หก เลอะเทอะ ซ้อนกระเด็น ส้อมตก บางทีถึงกับหยายท้องตกเก้าอี้ไปเลยก็มีเพื่อนๆ เบื่อเต็มๆ บางคนหลีกเลี่ยงไม่ยอมเข้าใกล้ ใครจะนึกบ้างว่าเด็กอย่างเต็มร้อยให้เสียใจเป็น “เราพยายามแล้วนะว่า เราอยากทำตัวให้เรียบร้อยเหมือนเพื่อนๆ แต่เราบังคับตัวเองไม่ได้เลย ถ้าใครมาจับตัวเรามัดไว้ให้อยู่กับที่นั่น เราต้องตายแน่ๆ” ผมสงสารเต็มใจ ก็ได้แต่ปลอบโยนไปตามประสา [10]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกในเรื่องคือเต้ มีพฤติกรรมเป็นคนอยู่เฉยๆ ไม่เป็น ทำให้อีกเพื่อนๆ คนอื่นที่ไม่เข้าใจพฤติกรรมของเด็กสมัยนี้ เกิดความรู้สึกเบื่อกัน ไม่อยากเข้าใกล้ หรือเป็นเพื่อนเล่นด้วย ทำให้เกิดความรู้สึกเสียใจ น้อยใจ และพยายามปลีกตัวออกจากเพื่อนๆ

เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า ภูผา และน้ำใส ได้ประสบพบเห็นเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้นจากกลุ่มวัยรุ่นที่มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ในด้านขาดการให้อภัย ดังนั้นในหนังสือเรียนภาษาพาทีจึงได้นำเสนอให้เห็นว่าภาพแทนของตัวละครเอกในหนังสือเรียนภาษาพาทีที่มีพฤติกรรมขาดคุณธรรมจริยธรรมดังกล่าว จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตของตัวผู้กระทำเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติโดยรวม

2.8 ขาดความกล้าหาญทางสังคม

จากข้อมูลที่ศึกษา พบว่ามีภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้ายที่ขาดจริยธรรมปรากฏในหนังสือแบบเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาพาที ดังตัวอย่าง

แล้วจู่ๆ เสียงโปกโปกเสียงกรังกรัง เฝียไปภูผาหันไปดู อยู่นั่น! รูสีดำ ตัวใหญ่ แม่แม่เขี้ยวขวาง หลกข้างทั้งสองยืนตัวแข็ง ไม่โบกหู ไม่แกว่งหาง ต่างฝ่ายต่างจ้องกันอยู่สักครู่

แล้วรูกก็เลื้อยเข้าไป โบกโบก โบกโบว ตกใจกลัวส่งเสียงร้องวิ่งซู่ซู่เข้ามาเกาะหางพลายมะปิ่นทันที

โอ้! น่าสงสารโบกโบก โบกโบวเกือบถูกรูกกัด รูกตัวใหญ่ น่ากลัวจริงๆ เกือบไป เกือบไป [12]

จะเห็นได้ว่าตัวละครเอกในเรื่องคือ โบกโบก โบกโบว เดินทางไปในป่า ขณะที่กำลังเดินทางในป่านั้นเอง โบกโบก โบกโบวได้พบกับรูสีดำ ตัวใหญ่ โบกโบก โบกโบวตกใจ และหวาดกลัวเป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันโบกโบก โบกโบวมีสติสัมปชัญญะในการไม่แสดงตัว และอารมณ์ให้รูตกใจ เพราะหากรูตกใจก็อาจจะฉกกัดทำร้ายโบกโบก โบกโบวได้

เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า โบกโบก โบกโบวได้ประสบเหตุการณ์ดังกล่าว ดังนั้นในหนังสือเรียนภาษาพาทีจึงได้นำเสนอให้เห็นว่าภาพแทนของตัวละครเอกในหนังสือเรียนภาษาพาทีที่มีพฤติกรรมขาดความกล้าหาญทางสังคม จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตของตัวผู้กระทำเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติโดยรวม

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

จากที่กล่าวมากระบวนศึกษาการเป็นผู้แต่ง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยและได้นำไปสร้างภาพแทนตัวละครเอกเมื่อพิจารณาในด้านภาพแทนของตัวละครเอกจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า 1) ภาพแทนที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายดีจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ จริยธรรม ช่วยเหลือผู้อื่น ให้อภัย ความเห็นใจ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การยอมรับ ความกล้าหาญทางสังคมสอดคล้องกับ Wicharn Panitch. [17] เสนอว่าการนำเสนอตัวละครเอกในด้านดี มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการเป็นแบบอย่างที่ดี คือเชื้อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา มีความกตัญญู มุ่งทำแต่ความดี ส่วนคุณสมบัติและลักษณะของตัวละครเอกคือมีคุณสมบัติและลักษณะความเป็นผู้นำในตนเองมีความสามารถตั้งแต่เยาว์วัย 2) ภาพแทนอันไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏในตัวละครเอกฝ่ายร้าย ได้แก่ ขาดจริยธรรม ขาดการช่วยเหลือผู้อื่น ขาดการให้อภัย ขาดความเห็นใจ ขาดความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ละเมิดสิทธิของ

ผู้สื่อข่าวการยอมรับ และขาดความกล้าหาญทางสังคมสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wicham Panitch. [18] กล่าวว่าปัญหาของเด็กและเยาวชนที่มีสาเหตุมาจากผู้ใหญ่ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมจากผู้ปกครอง เด็กมีสุขภาพไม่สมบูรณ์แข็งแรง เด็กได้รับความกระทบกระเทือนด้านจิตใจเนื่องจากครอบครัวแตกแยก เด็กถูกล่วงละเมิดแบบประจานความผิด เด็กไม่มีของเล่น เด็กขาดโอกาสทางการศึกษา และสาเหตุมาจากตัวเด็กเองเช่น เด็กหนีออกจากบ้าน ส่วนปัญหาของเยาวชน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูไม่เหมาะสมจากผู้ปกครอง ขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัว เด็กถูกรังแกที่ถูกล่วงละเมิดทั้ง เยาวชนที่ถูกทำร้ายจิตใจ ส่วนสาเหตุที่มาจากตัวของเยาวชนเอง ได้แก่ มีปมด้อยในเรื่องรูปร่างหน้าตาและฐานะความเป็นอยู่ ผิดหวังในความรัก มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน หลงติดค่านิยมวัตถุ ภาพแทนของตัวละครเอกที่ปรากฏในหนังสือเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอนเด็กนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น เนื่องจากเด็กนักเรียนสามารถนำพฤติกรรมนั้นไปลอกเลียนแบบได้ ดังเช่น นงลักษณ์ ชายหาด [19] เสนอว่าตัวละครในหนังสือเรียนสำหรับเด็กต้องเป็นตัวละครที่เด็กสามารถลอกเลียนแบบได้และควรมีวัยใกล้เคียงกับเด็ก เพราะเด็กยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ต้องการเป็นอย่างตัวละคร ดังนั้นการนำเสนอภาพแทนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านตัวละครเอกในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยชุด ภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 นั้นจึงมีความเหมาะสมสำหรับเด็กนักเรียน เนื่องจากเด็กนักเรียนจะได้กระทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อที่จะเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การศึกษาภาพแทนตัวละครเอกในหนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ชุดภาษาพาทีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาในทางภาษาและวรรณกรรม หากมีการนำแนวคิดด้านคติชนวิทยาการศึกษาหนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย จะทำให้ทราบถึงในหนังสือเรียนมีการสร้างสำนักความเป็นไทย โดยผ่านข้อมูลข้อมูลคติชนที่ถ่ายทอดด้วยวาจาคำพูดหรือข้อมูลใช้ถ้อยคำเช่น นิทานพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน ภาษิต ปริศนาคำทาย ข้อมูลประเภทการละเล่น การแสดงพื้นบ้าน หรือละครชาวบ้าน เช่น การละเล่น การแสดงพื้นบ้าน ละครชาวบ้าน ข้อมูลประเภทข้อควรปฏิบัติตามประเพณีอัน

เป็นแบบอย่างเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน เครื่องจักรสาน ผ้าทอ ยาพื้นบ้าน อาหารพื้นบ้านมีบทบาทหน้าที่ให้การศึกษาในสังคมที่ใช้ประเพณีเรื่องเล่า ข้อมูลประเภทข้อควรปฏิบัติไปตามประเพณีเก่าแก่ดั้งเดิม อันเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล เช่น ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม มีบทบาทหน้าที่อธิบายที่มาและเหตุผลในการทำพิธีกรรม จะทำให้เห็นบทบาทและหน้าที่ในการสอนให้เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังที่สังคมคาดหวังไว้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นสถาบันการศึกษา และสถาบันครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญในการอบรมให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวังไว้ เพื่อการพัฒนาประเทศชาติให้ยั่งยืนต่อไป

2. การศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาภาพแทนตัวละครเอกในหนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ชุดภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เท่านั้นหากมีการนำแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ มาศึกษาอาจทำให้เห็นในอีกแง่มุมต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น

3. ในการศึกษาครั้งนี้อาจมีการศึกษาพัฒนาการแบบเรียนภาษาไทย โดยการนำแนวคิด หรือทฤษฎีในแง่มุมต่างๆ จะทำให้ได้รับความรู้จากงานวิจัยเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] (WWW.NEWS.MTHAI.COM/ (2016). **classic! Look backAfter Mani Mana to the current Thai book.** Accessed on 4 November.
- [2] Amporn kaewsuan. (1984). **An Analysis of Thai Language Textbooks.** Nakornprathom : Silapakorn Univniversity,
- [3] Ratree Priawpanitch. (2012). **An Analysis of Thai Language Textbooks.** 5th Ed. Bangkok : Mata Printing.
- [4] WarangkanaPanyamee. (2013). **ManeeMana : Literature and SociO Relationship.** M.A. in Thai Language. MahaSarakhm : Mahasarakham University.
- [5] WimonUeng. (1990). **An Analysis of Children and Youth Characters' Moral in Botan' Novel During B.E. 2522-2530.** M.Ed. Thesis Sri Nakarintarawitot

- University,
- [6] Suthiwong Pongpaiboon. (1964). **Contemporary Literature and Literary**. Bangkok : Saengthong Printing,
 - [7] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok: Mata Printing.
 - [8] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [9] Ministry of education, Basic Core Curriculum (2013). **B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 1**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
 - [10] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [11] Wasin Intarasa. (2015). (<http://www.cmadong.com/board/index>). a concept of what is right, what is wrong. Retrieved on 24 January
 - [12] Wimon Ueng. (1990). **An Analysis of Children and Youth Characters' Moral in Botan' Novel During B.E. 2522-2530**. M.Ed. Thesis Sri Nakarintarawiroth University,
 - [13] Ministry of education. (2015). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 3**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
 - [14] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing,
 - [15] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [16] Ministry of education. (2551). **Basic Core Curriculum B.E. in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 4**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao, 2007.
 - [17] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [18] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [19] Ministry of education. (2011). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 5**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
 - [20] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [21] Ministry of education. (2014). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 2**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
 - [22] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [23] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing,
 - [24] Ministry of education. (2013). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 1**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
 - [25] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [26] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [27] Ministry of education (2007). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 4**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
 - [28] Wicharn Panitch. (2013). **To Teach a child to become a Good Person**. Bangkok : Mata Printing.
 - [29] Ministry of education. (2011). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 5**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
 - [30] Uthai Risjaornchark. (1996). **Enhancing Ethics and Morals among Students**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao,

- [31] Ministry of education. (2014). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 6**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
- [32] CherngchamWongsrimee. (2005). **Development of Protecting and Correcting Undesired Charactersitics of Students at Lao LuangPrachanusorn, kasetwisai District, Roi-et Province. M.Ed. Thesis. in Educational Administrations**. MahaSrakham : Mahasarakhamuniversity.
- [33] Ministry of education. (2014). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 2**. Bangkok :Kurasapa Printing Ladphrao.
- [34] CherngchamWongsrimee. (2005). **Development of Protecting and Correcting Undesired Charactersitics of Students at Lao LuangPrachanusorn, kasetwisai District, Roi-et Province. M.Ed. Thesis. in Educational Administrations**. MahaSrakham : Mahasarakhamuniversity.
- [35] Ministry of education. (2014). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 2**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
- [36] CherngchamWongsrimee. (2005). **Development of Protecting and Correcting Undesired Charactersitics of Students at Lao LuangPrachanusorn, kasetwisai District, Roi-et Province. M.Ed. Thesis. in Educational Administrations**. MahaSrakham : Mahasarakhamuniversity.
- [37] Ministry of education. (2015). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 3**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
- [38] NitayaPinchamchai. (1985). **An Analysis of Thai Literature Main Characters' Morals in Thai Language Textbooks**. M.Ed. Thsis. Bangkok: Chulalongkorn University.
- [39] Ministry of education. (2013). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 1**. Bangkok :Kurasapa Printing Ladphrao.
- [40] Cherngcham Wongsrimee. (2005). **Development of Protecting and Correcting Undesired Charactersitics of Students at Lao LuangPrachanusorn, kasetwisai District, Roi-et Province. M.Ed. Thesis. in Educational Administrations**. MahaSrakham : Mahasarakhamuniversity.
- [41] Ministry of education. (2007). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language Pasa Pathee for Elemetary level 4**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
- [42] Ministry of education (2013). **Basic Core Curriculum B.E. 2551 in Thai Language PasaPathee for Elemetary level 1**. Bangkok : Kurasapa Printing Ladphrao.
- [43] ParinyaRitcharean (<http://www.lp2.go.th/km/>)11 November2016.